

**Pisortat ingerlatsiviini kalaallit oqaasiisa pisortatigoortumik atuutsinneqalernissaasa
saniatigut oqaatsit nutserneqartarnissaannut piumasaqaatip peersinneqarnissaa pillugu
Naalakkersuisut allannguutissamik siunnersuummik suliaqaqqullugit Inatsisartut
aalajangiiffigisassaattut siunnersuut**

Inatsisartunut ilaasortamit Pele Brobergimit, Naleraq, saqqummiunneqartoq

pillugu

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Naleraq, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Pipaluk Olsen, Demokraatit

Inatsisartunut ilaasortaq Iddimanngiiu Jensen Bianco, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut

UKA2025-mi ulloq 17. oktober 2025-mi siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap
siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Pisortat ingerlatsiviini kalaallisut nutserinerup saniatigut oqaatsinut allanut nutserinissamut piumasaqaatit tamarmik peersinneqarnissaat siunnersuummi siunertarineqarpoq. Siunnersuut akuerineqassappat inatsisinut attuumassuteqartunut nutserinissamik piumasaqaatinik assigisaannillu imaqtartunut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqassapput.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera

Siunnersuut siullermeerneqarnerami annertuumik oqallisigineqarpoq, taamaalillunilu siunnersuut assigiinngitsunik isumaqarfigineqarluni. UKA2025/145-mut atorfinnik inuttassarsiuisarnermi il.il. piumasaqatinut tunngasumut ataqtatigiissillugu suliarineqarpoq.

Kalaallisut oqaatsit siuarsarneqarnissaat atorineqarnissaallu pingaaruteqartoq isumaqataaffigilluarneqarpoq, aamma pisortatigoortumik sulinernullu atatillugu. Taamaattorli najugaqavissut kalaallit oqaasiinik piginnaasallit pisortani oqartussaasuni amerlanerulernissaannik anguniagaqarneq qanoq anguneqarsinnaanersoq oqallisigingaatarneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni innuttaasut kalaallisut oqalussinnaanngitsut tamat oqartussaaqataaneranni inuiaqtatigiinni sunniuteqarnissamut innuttaaqataanissamullu mattunneqarsinnaanerat ernummatigineqartoq oqaatigineqarpoq.

Naalakkersuisut siunnersuummut matumunnga allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussipput:

”Naalakkersuisut peqquneqassasut pisortani sullissinerup pisariillisarneqarneranut atatillugu suliaqarnermi nutserinerup annertussusia aammalu pisariaqartuaannera ilanngullugu nalilersussagaat”

Siumut siunnersuummut matumunnga allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussivoq:

“Qitiusumik allattoqarfimmi sulisunik aamma suliffeqarfinni namminersortuutitani il. il. pisortaanernik atorfinitsitsisarneq pillugu kaajallaasitaq nutarterneqassasoq. Taamaasiornermilu allaffissornikkut aningaasartuutit appartinneqarnissaat anguniarneqassasoq silassorissuusiap atorluarneqarneratigut, kiisalu atorfinitsitsisarnermut ataatsimiisitaliami kalaallisut oqaatitsinnik kulturitsinnillu ilisimasalinnik piginnaasaqartunillu inuttalorsorneqartalernissaa piumasaqaataatilersillugu kaajallaasitaq nutarterneqassasoq. Tamakku tunngavigalugit

Naalakkersuisut inatsisissanik kaajallaasitanik maleruagassanillu pisariaqartunik kingusinnerpaamik UKA2027-mi Inatsisartunut saqqummiussissuteqassasut.”

Ilaatigut tamanna tunngavigalugu siunnersuut ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit piviusunngortinneqarneranni aningaasaqarnikkut allaffis-sornikkullu kingunerisassat siunnersuutip tunngavilersuutitaani nassuiaatigineqartassasut Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq.

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasaqarnikkut kingunerisassat siunnersuummi nalunaarneqartut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, taamaalilluni AC-fuldmægtigit marluk tikillugit 1 mio. kr.-inik naleqartut ukiumut sulisorinerisigut piviusunngortinneqarsinnaasoq ilimagineqarluni.

Ataatsimiititaliap siunnersuummut oqaaseqaatai

Kalaallisut oqaatsit – pisortatigoortumik oqaatsit – ineriartortinneqarnissaasa sutigut tamatigut qulakkeerneqarnissaa ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq.

Kalaallisut oqaatsit danskisullu oqaatsit pisortani pissutsinut atorneqarsinnaasut assersuutigalugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangersarneqartoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.

Ataatsimiititaliamittaaq oqaatigineqassaaq oqaatsit immikkut malittarisassiuunneqarlutillu aqutsivigineqarsinnaammata, taamaalillutillu naalakkersuinikkut oqallisigineqarlutillu isumaqatigiissusiorfigineqarsinnaammata. Tamatumali saniatigut nunani tamalaani pisussaaffiit suli atuullutik.

Tamatumani nunani avannarlerni oqaatsit pillugit isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut aamma atuuttoq malillugu nunani avannarlerni innuttaasut nunani avannarlerni nunami allami namminneq oqaatsiminnik atuisinnaatitaapput. Isumaqatigiissummi oqaatsit pineqartut tassaapput islandimiut, norskit, svenskit, danskit aamma finlandimiut oqaasii. Isumaqatigiissutip taaneqartup allanngortinneqarnera pillugu isumaqatigiissusiortoqarsimavoq, taamaalillunilu kalaallit, savalimmiut samellu oqaasii ilanngunneqarlutik.

Tamanna malillugu assersuutigalugu qallunaatut innuttaassusilik kalaallisut oqaasilik nunani avannarlerni nunani allani kalaallisut oqaatsit atorlugit pisortani oqartussaasunut

saaffiginnissinnaassaaq. Kiisalu islandimiutut innuttaassusilik islandimiutut oqaasilik nunani avannarlerni nunani allani islandimiutut oqaatsit atorlugit pisortani oqartussaasunut saaffiginnissinnaassaaq, sinnerilu aamma taamak.

Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq nunatsinni nunaqqateqaratta kalaallisut oqalussinnaanatik qallunaatuinnaq oqaasilinnik. Nunaqqatigut taakku tamat oqallinnerannit pisortanilu pissutsit allat pillugit paasissutissanik ingerlateqqinneqartunik mattunneqassappata tamanna tamat oqartussaaqataaneranni ajornartorsiutinngussaaq. Pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu ingiaqatigiittarput. Taamatuttaaq siunissami naalagaaffinngorsinnaanermi eqimattat taakku nunani tamalaani isumaqatigiissutit il.il. atuuttut malillugit ikinnerussuteqartutut illersorneqalissasut ilimanarpoq.

Ataatsimiititaliamit naggasiullugu oqaatigineqassaaq ilaatigut silassorissuusiarnermi teknologiikkut kingullertigut ineriartornerup nassatarisaanik nutserinissamik piumasaqaatit allaffissornikkut aningaasaqarnikkullu kingunerisassaasut siunissami annikinnerulernissaasut ilimanarpoq.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussivoq:

”Pisortat ingerlatsiviini pisariillisaanissamik suliaqarnermut atatillugu pisortat ingerlatsiviini nutserisarnerup annertussusianik pisariaqartinneqarneranillu naliliissummik ilanngusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut. Tamanna naapertorlugu nutserisarnerit pillugit immikkut nassuiaat kingusinnerpaamik UKA 2026-mi Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq. Nutserinissamik piumasaqaatit peerneqassagalarpata inatsisit sorliit allanngortinneqartariaqarnerat pillugu nalunaarsuummik nassuiaat ilaatigut imaqassaaq.”

Ataatsimiititaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnil-
luni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Aqqalu C. Jerimiassen
Siulittaasoq

Kuno Fencker
Siulittaasup tullia

Pipaluk Olsen

Iddimanngiiu Bianco

Anders Olsen